

EUDR – aktualna situacija

Tomislav Kiš, dr. med. vet.

***Konferencija – ‘Uticaj EUDR regulative na sektor prerade drveta i
prehrambene industrije u BiH: izazovi, usklađivanje i tržišne prilike’***

Sarajevo, 23.06.2026.

29-12-2023.

(EUDR stupila na snagu)

31-12-2020.

(referentni datum – za stanje
šumskog pokrova)

decembar 2025...

početak primjene:

30-12-2026.

**NOVE ODREDBE !
POJEDNOSTAVLJENJA ?
IT - nadogradnja ?!**

Izmjene EUDR, decembar 2025.

Uredba (EU) 2025/2650

- objavljena 23-12-2025.
- početak primjene EUDR odgođen je za daljnjih godinu dana
- uvedene su potpuno **nove kategorije gospodarskih subjekata**, za koje su administrativne obveze u primjene EUDR značajno smanjene
- **„pojednostavljena izjava” o postupanju s dužnom pažnjom** -> za male i mikro primarne proizvođače (MSPO)
- procjena – posljednjim izmjenama, administrativna i financijska opterećenja **smanjena u cjelini za oko 75 %**

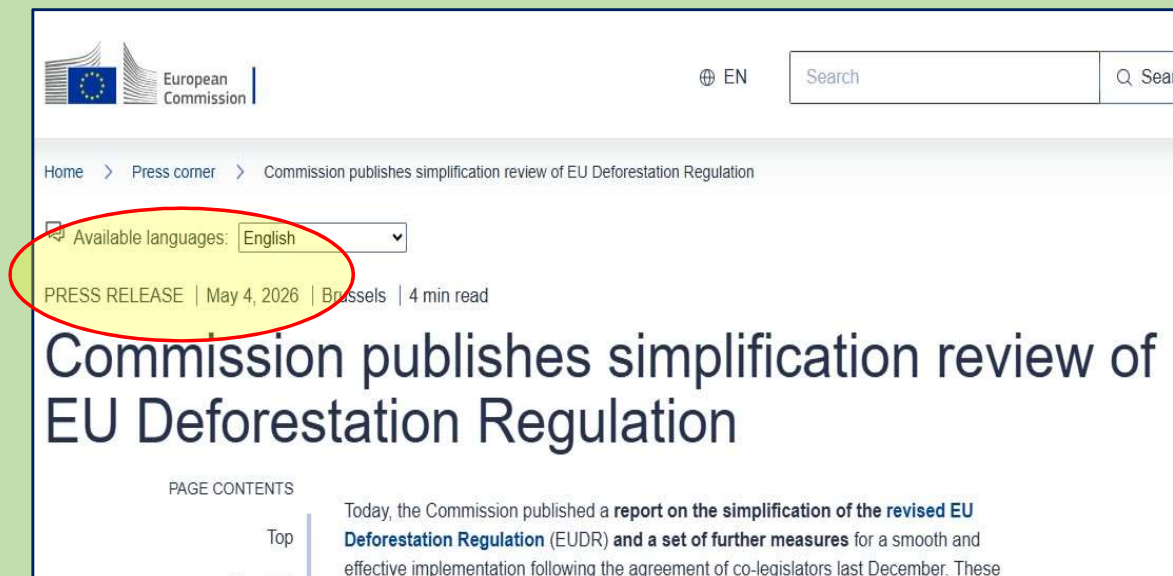
Ljeto 2026... ?

- nužno je redefinirati uloge gospodarskih subjekata – obveznika EUDR
- način funkcioniranja i mogućnosti povezivanja centralnog EUDR IT sustava?
- ujednačavanje stavova svih država članica?
- intervencije i lobiranja pojedinih grupacija proizvođača, na EU razini...?
- uloge i način postupanja nadležnih tijela?
- specifičnosti pojedinih zemalja...

EK... 04-05-2026: objava popratnih EUDR dokumenata !

- neposredno po objavi nove Uredbe, EK se obvezala objaviti i novu popratnu dokumentaciju (smjernice za provedbu, FAQ, vodič za nadograđeni IT sustav)
- izvješće o situaciji, prema Vijeću i EU Parlamentu
- **nužnost velikih nadogradnji centralnog EUDR IT sustava** -> sustav je zatvoren od 16.02., ponovno otvaranje odgođeno do konca juna
- poseban osvrt na odredbe vezane na pojednostavljeni režim za *mikro i male primarne gospodarske subjekte* (MSPO)
- Izmjene i dopune liste relevantnih roba i relevantnih proizvoda (Aneks I.)

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_941

EUDR literatura – preporuke ljeto/jesen 2026...

1) Konsolidirana verzija EUDR

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1115/2025-12-26>

2) EUDR Supply Chain Infographics (4th Edition) (april 2026.)

- odličan pregledan opis novih uloga različitih EUDR obveznika,
s praktičnim primjerima i poveznicama na novu verziju FAQ

3) Smjernice za provedbu EUDR (04-05-2026.)

4) Najčešća pitanja (FAQ) (,Verzija 5' – april 2026.)

- izvješće EK prema Vijeću i Parlamentu
- dokumenti vezani na prijedloge izmjena i dopuna liste relevantnih roba i relevantnih proizvoda
- **NEDOSTAJE: novi vodič za EUDR IT sustav** – rad na nadogradnjama sustava kasni u odnosu na predviđene rokove

EUDR Supply Chain Infographics (4th Edition)

- novo nadopunjeno izdanje, pripremljeno je paralelno i koordinirano s ostalim popratnim dokumentima
- nadogradnja u odnosu na 3. izdanje -> u opisima su navedene i detaljne poveznice na najnoviju verziju FAQ
- trenutno najbolji i najdetaljniji prikaz s pojašnjenjima obveza i uloga pojedinih kategorija gospodarskih subjekata u proizvodnom i opskrbnom lancu
- navedeni i dodatni praktični primjeri iz različitih lanaca opskrbe

Gospodarski subjekti – obveznici EUDR

BiH: kod prvog stavljanja proizvoda na EU tržište riječ je uvijek o gospodarskom subjektu – dakle, za EU tržište DDS je potreban!

**GOSPODARSKI
SUBJEKT**

(originalna EUDR)

**GOSPODARSKI
SUBJEKT**

**GOSPODARSKI
SUBJEKT NIŽE U
LANCU OPSKRBE
(DOWNSTREAM
OPERATOR)**

**MIKRO I MALI
PRIMARNI
GOSPODARSKI
SUBJEKT
(MSPO)**

**PRVI
U LANCU**

**SVI DALJNJI
U LANCU**

DODATNA PODJELA:

- subjekti niže u lancu mogu biti operatori ili trgovci
- u oba slučaja, mogu biti veliki (non- SME) ili mali/srednji (SME)

Table 1: Overview of the ‘level’ of due diligence obligations by company role, supply chain position and size

Key:

Upstream operator (Text Box 1)

Upstream MSPO (Text Box 5)

First downstream operator/trader (Text Box 4)

Subsequent downstream operator/trader

Company role	Action	Applicable Products	Due diligence obligations	Engage with the Information System	Responsibility for compliance in relation to due diligence	Action when information suggests product non-compliance	Record keeping requirement	Communicate DDS reference number or declaration identifier to downstream operators/traders	Public reporting requirement
Upstream operator	Places on or exports from Union market	Relevant products	✓✓ Exercise Art. 4(1)	✓✓ Submit DDS Art. 4(2)	✓✓ Assume and retain Art. 4(3) and 6(1)	✓ Inform (Art. 4(5))	✓✓ Keep record of DDS Art. 4(3)	✓✓ Art. 4(7)	✓✓ Art. 12(3) ³
Upstream micro or small primary operator (MSPO)	Places on or exports from Union market	Relevant products that the operator itself has grown, harvested or obtained from or raised on relevant plots of land ¹	✓✓ Exercise Art. 4(1)	✓ Submit one-time simplified declaration Art. 4a(2)	✓✓ Assume and retain Art. 4(3) and 6(1)	✓ Inform (Art. 4(5))	✗	✓✓ Art. 4(7)	✗
First downstream operator or trader (non-SME)	Places on or exports from Union market (operators) or makes available on the Union market (traders)	Relevant products ²	✗	✓ Register Art. 5(2)	✗	✓✓ Inform and verify (Art. 5(6)) ⁴	✓✓ Collect and keep incl. DDS reference number / declaration identifier Art. 5(3) (4) and recital 6	✗	✗
First downstream operator or trader (SME)	Places on or exports from Union market (operators) or makes available on the Union market (traders)	Relevant products ²	✗	✗	✗	✓ Inform (Art. 5(5))	✓✓ Collect and keep incl. DDS reference number / declaration identifier Art. 5(3) (4) and recital 6	✗	✗
Subsequent downstream operator or trader (non-SME)	Places on or exports from Union market (operators) or makes available on the Union market (traders)	Relevant products ²	✗	✓ Register Art. 5(2)	✗	✓✓ Inform and verify (Art. 5(6)) ⁴	✓ Collect and keep Art. 5(3) (4) and recital 6	✗	✗
Subsequent downstream operator or trader (SME)	Places on or exports from Union market (operators) or make available on the Union market (traders)	Relevant products ²	✗	✗	✗	✓ Inform (Art. 5(5))	✓ Collect and keep Art. 5(3) (4) and recital 6	✗	✗

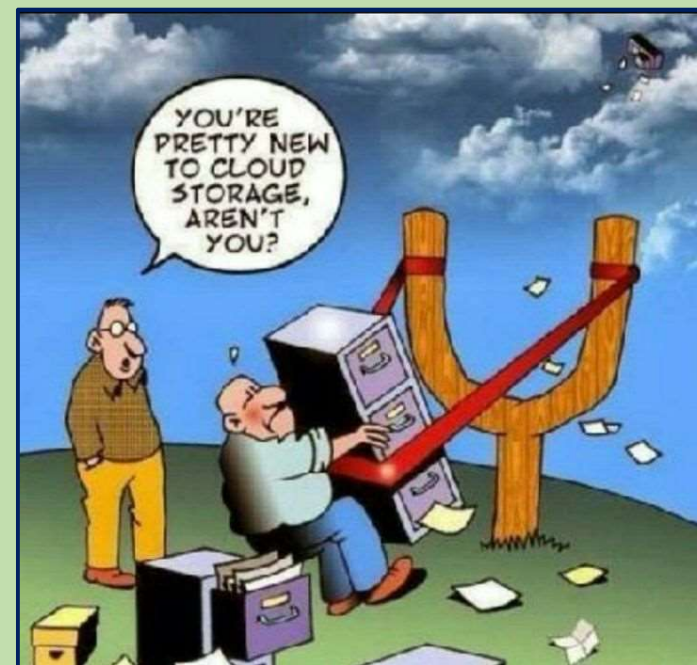
Legend: ✓✓ = Yes (Company must fulfil the obligation)
✓ = Yes (Company must fulfil reduced obligations)
✗ = No (Company does not need to fulfil the obligation, or it is not applicable)

Notes: 1. Or, as regards cattle, on establishments located in that country (Art. 2 (15a) and see FAQ 1.26).
2. For downstream operators this would include relevant products made using relevant products, all of which are covered by a DDS or by a simplified declaration (see FAQ 3.1).
3. Large operators only (see FAQs 5.14 and 9.9).

EK... aktualni stavovi oko nekih važnijih pitanja

- unatoč stalnim pritiscima pojedinih država, EK **ne razmatra mogućnost** uvođenja kategorije **'nultog rizika'**, budući da bi to promijenilo osnovni koncept EUDR
- daljnji prijedlozi pojednostavljenja i smanjivanja administracije -> DA, ali **bez novog zadiranja u tekst Uredbe**
- pitanje **korištenja nacionalnih registara** i njihove komunikacije s centralnom EUDR bazom... (MSPO)
- rad na **nadogradnji EUDR IT sustava** kasni... pitanje mogućnosti i kapaciteta centralne baze ostaje na neki način otvoreno, kao i **određene dvojbe oko funkcioniranja** nakon početka implementacije

Hrvatska... EUDR podjela nadležnosti ?

Zakon o provedbi EUDR... (Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije)

- 'Narodne novine', 151/2025
- nadležna tijela za provedbu EUDR:
 - Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
 - Carinska uprava
 - Državni inspektorat (šest inspekcijskih područja)

'Centar za kontrolu roba i proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma' - HAPIH

- uključivanje u rad 'neformalne EUDR skupine'
- komunikacija s gospodarskim subjektima
- koordinacija nacionalnih nadležnih tijela

Izgleda li EUDR pomalo prezahtjevno... ?

Ima li BiH stvarnih problema s deforestacijom ?

Postoji li problem deforestacije na globalnom nivou ?

- pitanje načina provedbe EUDR, imajući u vidu našu situaciju...
 - poljoprivredna proizvodnja (šume/drvo, goveda, soja)
 - prehrambena industrija... svjetska trgovina, povezanost i isprepletenost
- zajednički ciljevi gospodarskih subjekata i nadležnih tijela u provedbi i primjeni EUDR ?

Aktivnosti nadležnih tijela, RH...

MIKRO I MALI PRIMARNI GOSPODARSKI SUBJEKTI

- uzgajivači goveda
- uzgajivači soje
- mali privatni šumoposjednici

povezivanje postojećih nacionalnih registara s centralnom EUDR bazom

mogućnosti upisa u bazu, ako registri ne budu adekvatni?

upoznavanje s predstojećim EUDR obvezama

OSTALI OBVEZNICI EUDR

- drvena industrija
- **prehrambena industrija**
- **trgovački lanci**
- svi ostali...

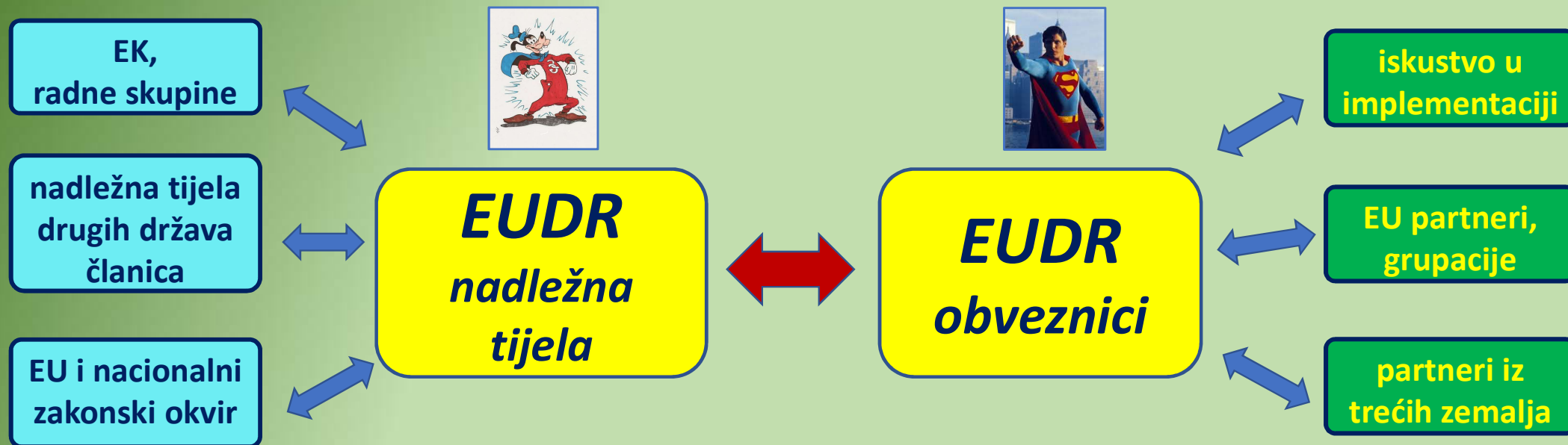
upoznavanje s predstojećim EUDR obvezama

sektorski pristup, u slučaju potrebe – razjašnjavanje preostalih dvojbi i nedoumica

upoznavanje s centralnim EUDR IT sustavom

pripreme za početak primjene (prvenstveno edukativan pristup) - suradnja

Implementacija EUDR... planirani pristup (RH)

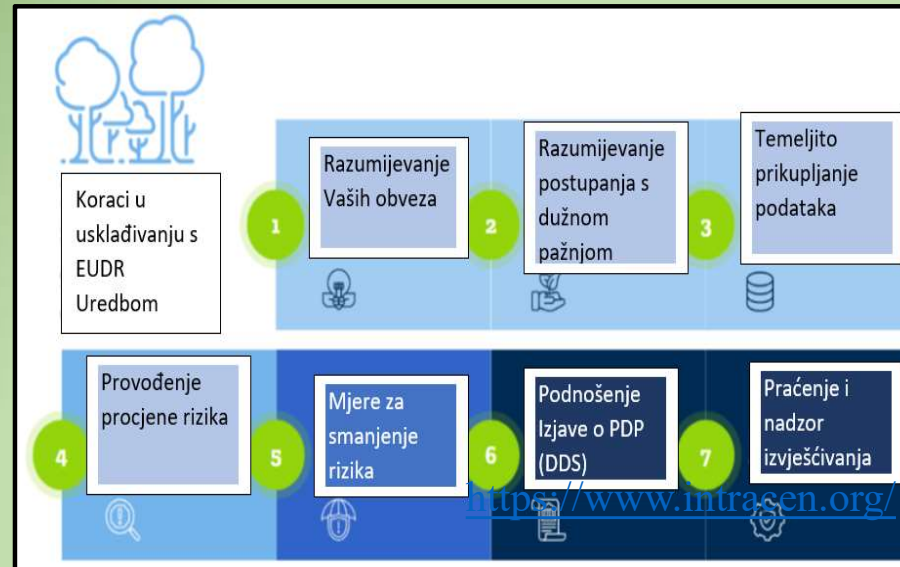
Bosna i Hercegovina, kao i Hrvatska (a u pravilu i ostale zemlje u regiji), realno gledano gotovo i nema problema s deforestacijom.

Idealno bi bilo iskoristiti takvu situaciju na način da što boljom komunikacijom i razmjenom iskustava započnemo implementaciju na konstruktivan način, uz što manja opterećenja za gospodarske subjekte.

Procjena rizika... prema EUDR?

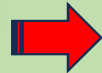
GOSPODARSKI SUBJEKTI

STANDARDNI POSTUPCI...

- Sustav kvalitete
- Procedure
- Odabir dobavljača
- Sljedivost
- **Pojednostavnjeno postupanje (čl. 13)**

NADLEŽNA TIJELA

STANDARDNI KRITERIJI KRITERIJI PREMA EUDR

- Kategorije rizika prema državama
- Prethodna povijest subjekta
- Neobičnosti u DDS
- Hitno djelovanje
- Privremene mjere
- Potkrijepljene sumnje (čl. 31)

Trenutno stanje stvari... umjesto zaključka

- generalna situacija s deforestacijom povoljna, zemlje smo niskog rizika
- komunikacija, razmjena informacija
- povezana tržišta -> obostrani interesi gospodarskih subjekata za što boljim poslovanjem
- potencijalna dodana vrijednost za proizvode koji potječu iz zemalja niskog rizika (u odnosu na neke velike svjetske proizvođače)

- nerazumijevanje obveza kod dijela budućih EUDR obveznika (MSPO, ali i dio ostalih)
- pravovremena uspostava predviđenih kapaciteta nadležnih tijela...?
- puna funkcionalnost centralnog EUDR IT sustava?
- obveze kod prvog stavljanja relevantnih proizvoda na EU tržište ostaju (DDS, procjena rizika)

Što za proizvođače soje donosi nova uredba o deforestaciji? Tvrtke zabrinute, odredbe nejasne

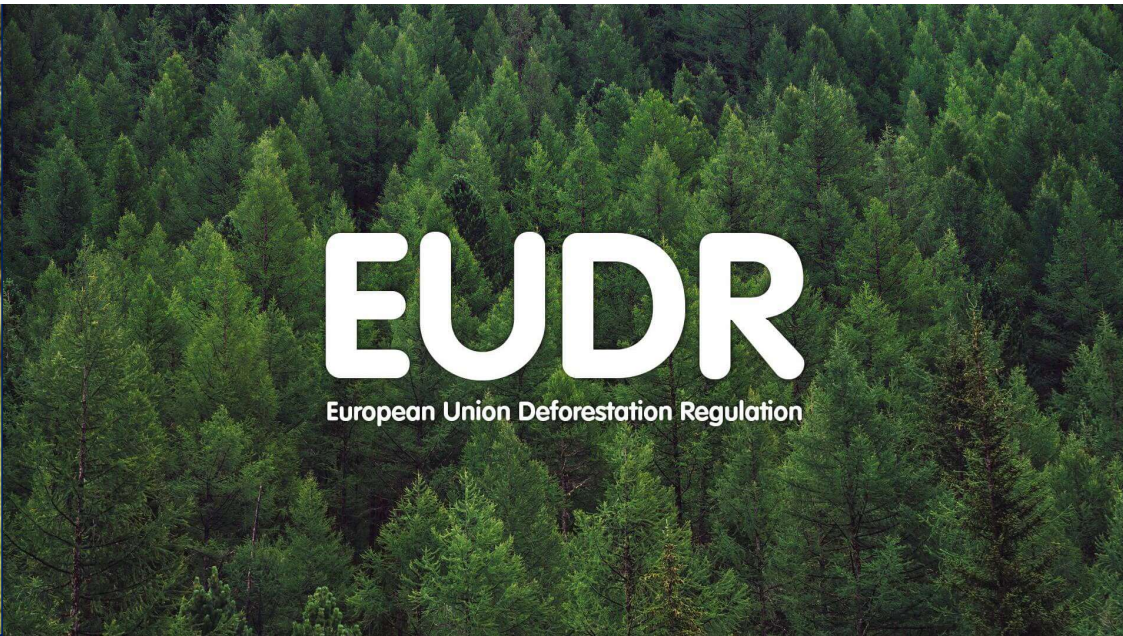
Nova EU regulativa poskupljuje cijene na popisu kava i meso

Uskoro na snazi nova Uredba. Ovih sedam proizvoda neće se moći uvoziti bez jednog važnog dokumenta

Od 30. prosinca 2025. Europska unija uvodi stroge mjere koje bi mogle promijeniti način na koji kupujemo svakodnevne proizvode.

Prema Uredbi o deforestaciji (EUDR), Europa više neće prihvaćati uvoz robe koja dolazi s područja na kojima je nakon 31. prosinca 2020. došlo do kretanja šuma. Poveća se zaštita ne samo na daleko-tropske šume, već i na šume unutar same Europe, a cilj im je spriječiti daljnje

EUDR

European Union Deforestation Regulation

deforestacija@hapih.hr

tomislav.kis@hapih.hr

Hvala !

HAPIH

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

www.hapih.hr